

Kronika

SALUS
REI PUBLICAE
SUPREMA
LEX ESTO

ROK I

København sierpień 1971

NR 7

NA ŚWIĘTO ŻOŁNIERZA

Święto zbrojnego ramienia narodu obchodzone w Polsce niepodległej jest w zasadzie ostatnim dwóm pokoleniom w kraju nie znane.

Znane są natomiast obchody kościelne z każdym rokiem coraz bardziej przenikające do świadomości narodu, łącząc inne bliskie rocznice: powstania warszawskiego i wybuchu II wojny światowej.

Sierpień stał się więc miesiącem czci i hołdu składanego Najwyższemu i doczesnym szczytkom tych, którzy poświęcili swe życie w obronie najlepszych ideałów narodu i ludzkości.

W Wielkopolsce choć możliwości były niewspółmiernie trudniejsze, starsi i młodzież nie stanęła na uboczu wydarzeń. Wielu działało w ramach Wojsk Ochotniczych Ziemi Zachodnich a m.in. zastęp harcerzy "Orłów" już od zimy 1939/40 roku.

Nieliczna ta grupa harcerzy rozwinęła dość szeroką akcję pomocy więzionym w obozach, małego sabotażu, służbie łącznikowej itd.

Na szczególną uwagę zasługuje pomoc jaką udzielano Żydom z obozu w Zbąszyniu do czasu jego całkowitej likwidacji. Żywność, lekarstwa i wiadomości ze świata dostarczały przez harcerzy i Czechów do obozu podtrzymywały przy życiu więzionych.

Zdobywanie kartek na żywność i ty-

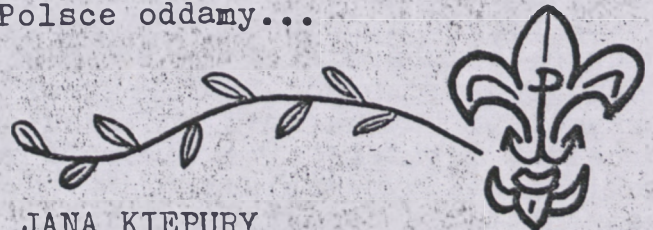
toń, wykup tych artykułów, oraz do stawa ich najbardziej potrzebującym, zdobywanie narzędzi chirurgicznych z fabryki w Nowym Tomysku, sabotaż przy produkcji części do okrętów podwodnych i samolotów oraz służba łącznikowa obok wykształcenia p.w. i wychowania obywatelskiego stanowił zakres pracy jakiemu oddawali się członkowie zastępu, wtedy "dorośli" w wieku od 9 do 13 lat.

Od kwietnia 1945 roku zastęp wchodził w skład drużyny im. A. Mickiewicza oddając swe siły dla dobra Ojczyzny i skautingu przeciw tyranii i przemocy, przeciw współczesnemu niewolnictwu.

Mimo aresztowań i skazaniu niektórych członków w procesie organizacji MARIA, pracują w formie zorganizowanej do roku 1954.

Przy okazji święta 15. sierpnia godzi się wspomnieć tę mało znaną kartę z dziejów wielkopolskiego ruchu oporu w okresie prawie 15 lat.

Członkowie zastępu "Orłów" choć los rzucił ich w różne strony do dzisiaj pozostali wierni swemu przyrzeczeniu: wszystko co nasze Polsce oddamy...

W ROCZNICĘ ŚMIERCI JANA KIEPURY

Polacy zawsze byli dumni z Jana Kiepury doskonałego śpiewaka i gorącego patrioty. Koncert na placu Grunwaldzkim w Gdyni w lecie 1939 roku pamiętają starsi mieszkańcy Wybrzeża i przekazują swoje wspomnienia młodszemu pokoleniu a sprawa rewindykacji parceli na Wzgórzu Focha/obecnie Nowotki/w Gdyni i

i "Patri" w Krynicy w 1957 r. stała się prawie symbolem. Kiepura pozostawił po sobie wiele śladów ale każdy dalszy odnaleziony sprawia zawsze dużo zadowolenia. Jednym z takich mniej znanych jest znajdujący się w Muzeum Carlsberga fotogram A. Breidahl i A. Kjerulf z serii "Życie kopenhaskie"/c.d.str.2/

JAN KIEPURA

przedstawiający śpiewającego mistrza na terenie browaru w 1934 r. Prasa stołeczna w sierpniu tegoż roku pisała/dosł. tł./: Serca kobiet w Carlsbergu zabiły szybciej niż kiedykolwiek na wieść, że Jan Kie-pura - światowej sławy śpiewak ma życzenie zobaczyć miejsce produkcji znanego piwa Carlsberg.

15. sierpnia br. minęła V. rocznica przedwczesnej śmierci „chłopca z Sosnowca”. Żona Marta Eggerth przybyła 12.08. z Nowego Yorku do Warszawy, by odwiedzić grób na Powązkach. Można być przekonanym, że ten grób odwiedziło także wielu rodaków w kraju.

JESZCZE JEDNO SERDECZNE POŻEGNANIE

Wiele organizacji i osób żegnało prof. I. Foighla przed wyjazdem z Danii/donosiliśmy w Kronice nr 5/ ale chyba najbardziej wzruszające było spotkanie Profesora w dniu 19. bm. z mieszkańcami budynku przy Blegdamsvej 74 w Kopenhadze. Mieszkańcy przywitani gości już przed domem kwiatami a następnie w sali udekorowanej w kolorze niebiesko-białym podczas kawy główne przemówienie wygłosił p. Rosenfeld. W serdecznych słowach zobrazował on pracę profesora na stanowisku prezesa DF szczególnie w ciężkim okresie napływu tysięcy uchodźców z Polski i innych krajów. Podkreślił iż jego wstawiennictwo w ministerstwie miało znaczny wpływ na szybsze ulżenie doli uchodźców oraz rozwiązanie wielu problemów codziennego życia ludzi pozbawionych wszystkiego. Przemówienie zakończono piękną przypowieścią o głodnym i drzewie obfitości.

W dwóch wdzięczności Prof. Foighel otrzymał piękny wazon z królewskiej porcelany i paterę z wygrawerowanym okolicznościowym napisem. Wręczono także zeszyt "Kroniki" nr 5 z tłumaczonym tekstem poświęconym Profesorowi./ber/

z podobnych wizyt bez mundurów wyjściowych i galowych do Gdyni, (1962) W Wilnie i Lwowie zabite deskami okna wystawowe i pustki w sklepach/1969/a w Moskwie/w dzielnicy studentów zagranicznych/chleb można było otrzymać tylko rano.

POWITANIE PO DUNSKU

W czasie od 19. do 22.08. przebywały w Kopenhadze dwa sowieckie okręty z tzw. wizytą. W skład zespołu wchodziły: krążownik "Rewolucja Październikowa"/rok bud. 1950 ?/ i nowszy okręt do zwalczania okrętów podwodnych, wielkości niszczyciela.

Załoga okrętów/zasada stosowana także przez PRL/składała się w znacznej części z oficerów zawodowych w mundurach marynarzy i podoficerów zatrudnionych w wywiadzie, kontrwywiadzie i aparacie politycznym. Stąd też nieco zdziwione miny Duń-czyków, że jest tylu marynarzy podtatusiałych.

Powitanie oficjalne odbyło się bez większych niespodzianek ale społeczeństwo duńskie zgotowało przyby-szom "gorące" powitanie jakiego Kopenhaga dawno już nie oglądała-z portretami i transparentami. Portrety Sołżenicyna, Grigorienki i innych więzionych oraz transpa-renty żądające wolności dla nich, dla Żydów w Sowietach, dla narodów ujarzmionych przypominały w ich ojczystym języku problemy coraz lepiej znane całemu światu! Duńczycy jak i niektórzy uchodźcy z Polski/znający doskonale j.ros./ chcieli porozmawiać ale zagadnięci odpowiadali: "nie rozumiemy o co idzie" lub "nie rozumiemy problemu!" Trzech wydelegowanych/porucznik i 2 kadetów/ udzieliło w czasie zwie-dzania miasta prasie duńskiej odpo-wiedzi na mniej drażliwe pytania a m.in.: syrenka jest bardzo intere-sującym historycznym miejscem, takie same towary jak w Magasin du Nord mamy u nas w Kaliningradzie, domy nie są takie nowoczesne jak u nas - moglibyście się u nas coś nauczyć, Tivoli jest piękne ale my mamy w Kaliningradzie kilka takich miejsc, w Danii możnaby spędzić urlop ale nie ma potrzeby wyjazdu za granicę, bo w ojczyźnie mamy tyle pięknych regionów.

No cóż? Ci z nas, którzy mieli możliwość odwiedzić Piławę, Króle-wiec, Leningrad, Wilno, Lwów i Moskwę mamy na ten temat wyrobione zdanie. Nie sądzę jednak, by w te bajki uwierzyli Duńczycy. Można jednak przypomnieć takie fakty jak: powrót polskich oficerów

ARTYSCI Z KRAJU W DANII

Już w pierwszą niedzielę miesiąca /1.08./wystąpiła na poranku muzycznym w Państwowym Muzeum Sztuki w Kopenhadze Zofia Janukowicz - sopran Opery Bałtyckiej w Gdańsku. Z. Janukowicz wykonała obok utworów kompozytorów włoskich: Monteverdiego, Cesti i Pergolesiego, utwory Chopina, Szymanowskiego/I am and am crying/i Lutosławskiego oraz Mussorgskiego/Kinderstubenlieder/. Publiczność przyjęła artystkę bardzo życzliwie.

Artystka wystąpiła dnia 3. sierpnia w Søro/Zelandia/w ramach festiwalu muzyki ogranej/Kronika nr 5/.

Na koncercie wieczornym Z. Janukowicz zaprezentowała bogaty i ciekawy program na który złożyło się: - pierwsze wykonanie na terenie Danii utworu kompozytora duńskiego Knud Vades "In principio erat verbum"/komp. 1970, prapremiera w katedrze Oliwskiej w wykonaniu artystki/,

- kompozycje Szarzyńskiego i Łuciuka/wyk. także we Frankfurcie/M/,

- utwory Vivaldiego, Bacha i Honeggera. Występ Z. Janukowicz w Søro został przez krytyków duńskich oceniony przychylnie.

Halina Siedzieniewska była drugą artystką jaką stolica gościła w tym miesiącu. Pianistka młodszego pokolenia miała swój pierwszy występ w dniu 17. bm. w sali marmurowej Glyptoteki Carlsberg.

Solistka wieczoru wystąpiła z orkiestrą Collegium Musicum Kammerakademiet under ledelse af Lavard Friisholm. Siedzieniewska wykonała dwa koncerty na fortepian i orkiestrę:

- W.A. Mozarta - koncert C-dur KV 415 i

- L.v. Bethovena - koncert Nr 1, C-dur opus 15.

Trema jaka towarzyszyła artystce nie opuszczała ją do końca występu i paraliżowała ruchy powodując nieprecyzyjność wykonania szczególnie koncertu Mozarta.

Obecni na koncercie krytycy muzyczni z dużą uwagą śledzili wykonawstwo koncertujących ale w prasie nie ukazała się nawet wzmianka na temat odbytego koncertu.

Siedzieniewska miała jeszcze recital w dniu 20. bm również nie odno-

towany przez krytyków.

Recital obejmował:

- Mozarta fantazję c-mol,
- Bethovena sonatę "Appassionata"
- Chopina Balladę g-mol, 3 Mazurki i Scherzo b-mol.

Orkiestra Symfoniczna Radia Duńskiego/DR/przygotowując się do sezonu 1971/72 zapowiada wykonanie m.in. utworu Lutosławskiego - koncert na wiolonczelę i orkiestrę. Solistą będzie Erling Bløndal.

Halina Kowalska, znana tutejszej społeczności emigracyjnej z występów na koncertach dla uchodźców, dała tym razem w dniach 27. i 29. bm koncert na wiolonczeli w średnio-wiecznym zamku Gjorslev/ca 5 km. na płn. zach. od St. Heddinge -Sj./ a całkowity dochód przeznaczono na Duński Czerwony Krzyż.

Z ŻYCIA ORGANIZACJI

§ "Black Gallery" posiada na sprzedaż szereg płócien współczesnych malarzy polskich.

Na sprzedaż wystawiono także stary obraz Jana Styki "Polonia".

§ Klub "Interpol 70" z dniem 20.08. organizuje dla członków klubu wieczorki towarzyskie w każdą sobotę.

§ Klub D.Cz.K. dla uchodźców w Kopenhadze zorganizował w okresie letnim kilka ciekawych wycieczek m.in. do huty szkła/Holmegaards Glasvaerk/, ośrodka badawczego historyczno-archeologicznego i rezerwatu lwów.

W miesiącu sierpniu rozprowadzono bezpłatnie ca 200 biletów wstępu do stałego cyrku stolicy -Benneweis.

+++++

§ Biskupstwo Katolickie w Danii wydało informator o istniejących kościołach na terenie kraju wymieniając ich ogółem 78 /łącznie z Grenlandią i Wyspami Owczymi/w tym 7 kościołów ze służbą duszpasterską w języku polskim.

§ Komunikat Polskiej Misji Katolickiej w Danii z dnia 21.08. donosi o organizacji wyjazdu tutejszych Polaków do Rzymu na uroczystości /dok.str.4/

/dok.ze str.3/
związane z beatyfikacją O.Maksymiliana Kolbego.

PRASA DUNSKA DONOSI...

Berlingske Tidende

5.08. w notatce "Østblok-manøvre" /Manewry bloku wschodniego/ doniesiono o ćwiczeniach wojsk pod nazwą "Opal 71", które odbywały się na Węgrzech.

8.08. w kronice dziennika z przed 50 lat pod datą 13.08.1921 odnotowano, iż Lloyd Georg zaproponował przekazanie sprawy Górnośląskiego Lądu Narodów.

9.08. w "Comecon-landene taettere sammen" /Zacieśnianie współpracy państw RWPG/ donosi o posiedzeniu Rady WPG w Bukareszcie w czasie od 27.-29.07., wzajemnych szosunkach między członkami oraz problematyce narady.

10.08. "Stalins blodige vej til magten" /Krwawa droga Stalina do władzy/ omawia sylwetkę sylwetkę dyktatora i jego drogę do absolutnej władzy.

11.08. Knud Holst w komentarzu "Lille far Stalin" /Ojczulek Stalin/ omawia film o Stalinie prod. szwedzkiej pokazany w dniu 10.08. w telewizji.

12.08. "Østersø-konference for at redde Øresund" /Konferencja bałtycka dla ratowania Sundu/, to artykuł poświęcony konieczności zwołania narady z udziałem Polski i obu części Niemiec celem zapobieżenia zamieczyszczenia wód.

23.08. na podstawie doniesienia z Warszawy podano o zamordowaniu Jana Gerharda w jego mieszkaniu.

27.08. "Polsk flypirat fik højere straf" /Polski pirat powietrzny otrzymał wyższą karę/ dot. Krzysztofa Kryńskiego, któremu zmieniono karę więzienia z 3 1/2 roku na 5 lat.

"Drak sig fri" /Wybrał wolność/ odnotowuje, że Stanisław Marszałek/41/ marynarz ze statku polskiego poprosił o azyl polityczny w Halifaxie.

30.08. Svend Kragh-Jacobsen w artykule "Grotowskis aabenbaringer" /Objawienie Grotowskiego/ omawia założenia teatru polskiego reżysera i artyści zrywające całkowicie z dotychczasowym pojmowaniem teatru i wprowadzenie rewolucyjnych zmian od czasów Stanisławskiego.

W PROGRAMACH RADIA I TELEWIZJI

RADIO

PROGRAM I

13.40 Polen efter Gomulka. Kullens betydelse. Et portræt af modellen Katowice og en analyse af partiet Edward Gierkows politiske muligheder. Mogens Espersen. (Genudsendelse)

6.08. z serii Polska po Gomułce-Węgiel oznacza wszystko

16.08. ciąg dalszy serii. Zapomniane powstanie.

13.40 Polen efter Gomulka. Den glemte opstand. Polens jøder og den katolske kirke tre år efter udvandringsbølgen og to måneder efter tilmælsen kirke-stat. Mogens Espersen. (Genudsendelse). (Sidste udsendelse: 17/8 13.30 I).

13.30 Polen efter Gomulka. De tyske polakker. Det tyske mindretal i de tidligere tyske østområder, det nuværende Polen. Frode Kristoffersen. (Genudsendelse). (Sidste udsendelse)

17.08. ciąg dalszy. Niemieccy Polacy.

20.08. bezpośrednie z Londynu

21.30 Stockhausen-koncert i London. (Direkte transmission fra The Royal Albert Hall). Alfons og Aloysa Kantarsky opfører Karlheinz Stockhausens værk for to klaverer »Mantra«.

14.45 (S) Joh. Seb. Bach. Fuga af sonate nr. 1 for solo violin, g-mol. BWV 1001. Henryk Szeryng. - Præludium og fuga for orgel, d-mol. BWV 538. Marie-Claire Alain. - Grammofon.

26.08.71

Magazyn teatru radiowego omówił 31.08. sztukę W. Gombrowicza "Slub".

13.00 Plakaten. Radioteatrets månedsmagasin, redigeret af Kaare Bing og Hanne Lemche Kraa. - Witold Gombrowicz' »Vielsen«. Peer Hultberg introducerer Radioteatrets Danmarkspremiere, der sendes fredag d. 3. september. - Var Wied reaktioner? Lelf Petersen om »Knagstede og Wied-bølgen«. (Genudsendelse fra 29/8).

PROGRAM II

22.05 Noget om Job. Tadeusz Rozowicz som dramatisk digter. Foredrag af Janina Katz, læst af Svend Terkelsen. Oversættelse: Hanne Danielsen.

3.08. o Różewiczu jako drama

turgu J. Katz.

22.20 (S) Natkoncert. Dvoraks »Stabat Mater«. Solister: Stefania Woytowicz, Vera Soukupová, Ido Zidek og Kim Borg. Det czechiske sangkor og Česká filharmonisk orkester. Dirigent: Václav Smetáček. Grammofon.

7.08.71

22.05 Stalin som folkehet. Er en folkelig stalinisme ved at vinde frem i Sovjetunionen? Frank Osvald.

9.08. Czeski dziennikarz

o dyktatorze.

29.08. audycja o sztuce Gombrowicza.

20.40 Plakaten. Radioteatrets månedsmagasin redigeret af Kaare Bing og Hanne Lemche Kraa. Witold Gombrowicz' »Vielsen«. Peer Hultberg introducerer Radioteatrets Danmarkspremiere, der sendes fredag d. 3. september. - Var Wied reaktioner? Lelf Petersen om »Knagstede og Wied-bølgen«. (Genudsendes tirsdag 31/8 13.00 I).

PROGRAM III

12.00-20.01 Radioavis hver fulde time.
12.02 Middagskoncert
13.01 Musikradio
15.01 For to klaverer: Rawicz & Landauer.
15.20 Beat-tid

12.08.

PROGRAM TV

18.10 Stalin

Et nordvislonsprogram om Stalins vej til magten og regimet, baseret på arkivfilm. (Genudsendelse fra 10/8).

W programie I.TV nadano film archiwalny w dniu 10. i powtórzono 19.8. Film i komentarz w j. duńskim nie stanowił rewelacji i nie oddawał istoty zbrodni popełnionej na narodach.

SPORT W BERLINGSKE TIDENDE

L.a. Mistrzostwa Europy w Helsinkach komentowano w czasie trwania mistrzostw/9.-15.08./podkreślając drugorzędną rolę Polaków.

Wioślarskie Mistrzostwa Europy odbyły się w dniach 12.-22.08. na pięknym jeziorze Bagsvardsø k. Kopenhagi, w których brali udział również zawodnicy polscy.

Na finałach w dniu 22.08. obecna była para królewska.

11. i 14.08. omawiano mecz brydża sportowego jaki odbył się

między Danią a Polską w dniach 9.-10.08. w Sopocie. Polacy odnieśli zwycięstwo w stosunku 1/19 a rewanż udał się Duńczykom z wynikiem 11/9.

Szachowe Mistrzostwa Świata Juniorów w Atenach były również komentowane w prasie w dniach: 9, 10, 18.08, omawiając także wyniki Polaka Włacha - zdobywcy II. miejsca.

Drużynowe Mistrzostwa Europy w szachach grupy 3 z udziałem Polski, Finlandii, Danii i Niemiec Wsch. odbędą się w Aarhus w czasie 5.-11.09. br.

ZAPASY

Jak zapowiedziano dnia 28. sierpnia

w Holeby ma odbyć się międzynarodowy mecz drużyn juniorów między Polską a reprezentacją Lolland - Falster.

Mecz przewidziany jest na 10.09.71

Z PRASY P.R.L.

Dookoła Świata nr 30/917/z 25.07. Z wypracowania Mariana Woydyły - ABC - po duńsku dowiadujemy się m.in., że przewodniczącym Związku Polaków w Danii jest Jan Slawecki a na zlocie związku był także amb. PRL H. Wędrowski. Wspomniano również, że niedawno ukazało się czasopismo tutejszej Poloni - Dan-Polonia. /Kronika omawiała tę zjawę w nr 2/

Przekrój nr 1369 z 4.07. donosi o procesie w Łodzi przeciwko Markowi Myszkiwiczowi-Niesiołowskiemu i 6 innym o udział w nielegalnym antypaństwowym związku pod nazwą "Ruch". I to po 27. latach władzy z woli ludu!

"Grzechy po czesku i niemiecku" - /rog/donoszą, że w garniżonowym kościele św. Jerzego w Sopocie można wypowiadać się w tych dwu językach. Rzeczywiście odwaga! Przyznający się do znajomości języka obcego był zawsze conamniej podejrzany.

Przekrój nr 1370 z 11.07. Zygmunt Broniarek w "W portugalskiej Częstochowie" pisze o Fatimie, O. Jaworskim oraz Osmańczyku-wychowanku O.O. Marianów na Bielanach. Ochydne!

Przyjaciółka nr 35/1223/ z dnia 28.08.71 podała obok siebie dwie notatki pozornie tylko różne, jednakowo tragiczne

● Rzecznik prasowy rządu PRL przekazał komunikat Głównej Komisji Badania Wypadków Lotniczych w sprawie katastrofy samolotu PLL „Lot”, która wydarzyła się w kwietniu 1969 r. pod Zawoją. Komisja stwierdziła, że przyczyną wypadku było złe rozpoznanie przez załogę samolotu sytuacji nawigacyjnej oraz nierozpoznanie we właściwym czasie przez kontrolę ruchu lotniczego w Krakowie faktu, że samolot minął lotnisko. W rezultacie samolot kontynuując lot na małej wysokości rozbił się o niewidoczny w śniegu szczyt góry Polica.

● Sąd Wojewódzki w Koszalinie wydał wyrok w sprawie Krzysztofa Godzińskiego i Bogusława Mazurka, którzy usiłowali nielegalnie przekroczyć granicę, porywając przy tym dwoje dzieci. Godziński skazany został na 12 lat więzienia, a Mazurek na 11 lat.

Litery nr 7/115/ z lipca 1971

Jak podaje prof. W. Czaplinski w Polsce istnieją trzy główne ośrodki badań skandynawistycznych: Poznań /prof. G. Łabuda, doc. Slaski - nowożytna historia Danii/dok. na str.6/

a szczególnie sprawa Szlezwiku-Holsztynu/, Toruń/prof. Górski, dr Małek, dr Nowak/ i Warszawa/prof. Marian Małowist z grupą /.

Litery nr 8/116/ z sierpnia 1971 podają, że aktualnie w Polsce tłumaczami literatury skandynawskiej z oryginałów są: Giebułtowicz, Iwaszkiewicz, Łanowski i Mirandola.

Ten sam numer przynosi wiadomość o ukazaniu się t. III Zeszytów Pyrzyckich za 1970/ukazał się z początkiem 1971r./zawierający m.in. A. Poniatowskiej - Polacy na ziemi pyrzyckiej i K. Golczewskiego - Powiat pyrzycki w latach II wojny światowej.

Jak wiadomo na terenie powiatu pyrzyckiego był obóz jeniecki marynarzy polskich - Stalag VIII A w Sabow.

JEDNYM ZDANIEM

! Fryderyka Elkana emigrowała do Szwecji a Związek Żydów Polskich ma zamiar urządzić recital tej znanej i lubianej piosenkarki.

! Aleksander Ford po wyjeździe z Polski do Izraela/1969/ osiedlił się w Danii.

! W roku szkolnym 1970/71 w szkole przy Nansensgade w Kopenhadze na ukę języka polskiego dla Duńczyków prowadziła p. Helena Rotapel na podstawie podręcznika "Mówimy po polsku".

! Uniwersytet Ludowy w Kopenhadze prowadzi m.in. kurs języka polskiego w dwóch grupach a wykładowcą jest stud. filologii polskiej Ilse Carstens, która prowadzi zajęcia na podstawie podręcznika G. Gunnarsson i P. Trypućko - Polska för Nybörjare/Wyd. Almqvist i Wiksell, Stockholm 1964/.

KSIAŻKI STARE I NOWE

a/rejestr

H. Gummerus - Pilsudskis saga, polens genrejsning/Opowieść o Piłsudskim, twórcy Polski/tłumaczenie z fińskiego I. v. Stemann, København 1937.

J. Klessens - Mine polakminder fra Lolland-Falster/Moje polskie wspomnienia z Lolland-Falster/ wyd. w

Nykøbing 1949.

V. Kolbye - Svensk og polsk arbejds kraft til Lolland-Falster roemarker/Szwedzka i polska siła robocza dla okręgu buraczanego Lolland-Falster/ Nykøbing 1950.

G. Nellemann - Den polske invandring til Lolland-Falster/Polskie osadnictwo na Lolland-Falster/ Nykøbing F. 1967.

Greve Oginski - Polens fantom/Polska iluzja, powieść historyczna z okresu powstań/, Wydawnictwo Kristiana 1905.

Jerzy Pieterkiewicz - Den lille munk/Mały mnich - powieść/ przełoż. z j. angielskiego The knotted cord przez Else Kornerup. Wyd. H. Hirschsprungs Forlag København 1954.

- Flygtninge i Danmark 1945 - 1949 /Uchodźcy w Danii w latach 1945-1949/ København 1950.

Ilse Carstens - Turen gaar til Polen /Wycieczka do Polski - przewodnik po Polsce/. Politikens Forlag 1970.

Jerzy N. Kosinski - Trin/Stopień/ tytuł oryginału Steps. Powieść aut. urodzonego w 1933 w Polsce, przebywającego w USA. Wyd. Samlerens Forlag København 1971.

Erwin Weit - Østblok intern/Wewnątrz bloku wschodniego/ przełożone z j. niemieckiego przez Hanne Kaufmann. Wyd. Brenner i Koch 1971.

b/zakup do biblioteki

T. Breza - Audiens i Rom/tłumaczone z org. Urząd przez Gerd Sørby/Wyd. Grafisk Institut A/S København 1963.

ARCHIWUM

Kristeligt Dagblads z 1. czerwca 1966 zamieścił wspomnienia z Polski Ingeborg Stemann pt. Mit gensyn med Polen/Moje ponowne spotkanie się z Polską, po podróży do Polski w 1966 roku/.

Berlingske Tidende z 1.09.1970 r. w "Gemt i olietank"/Schowani w zbiorniku paliwowym/donosi o ucieczce 10 osobowej rodziny rybackiej S. T. Bauer ze Swinoujścia na Bornholm na kutrze "Swi-85". Artykuł podaje, że w ciągu 10 dni 20 Polaków poprosiło o azyl w Rønne.